

Wijkplatform Overvecht

Dialogoavond Welzijnswerk in de wijk nodig of overbodig?

Buurtcentrum De Jager, Teun de Jagerdreef 1, 14 september 2022

Totaal aantal aanwezigen: 41

Wijkplatform (4)	Els Wegdam, Wilhelmiën Giessen, Harm Schoonhoven, Susana Cases Valle
Gemeenteraad (3)	Gert Dijkstra (EénUtrecht), Yvonne Hessel (SP), Bert van Steeg (CDA)
Professionals (16)	Fadua Azrar, Ellen van Beckhoven, Roderik Dubbeld, Jeffrey van Houwelingen, Nico Jongerius, Maartje Kraanen, Esma Laachach, Tjitske vd Woude, Mohamed Achalhi, Monica Hensen, Kees Vermaat, Annemieke Tomassen, Rachel Molenaar, Bram Heshof, Ine Smeets, Geesje Kramer
College van B&W (1)	Rachel Streefland
Bewoners en ondernemers etc. (17)	In verband met de eisen van privacyregelgeving worden hier niet de namen genoemd.
Notulen	Els Wegdam

1. Welkom

Voorzitter Els Wegdam heet allen welkom.

Ze meldt dat er door Uindewijk Overvecht gefilmd wordt. Mocht iemand buiten beeld van de camera willen blijven, dan kan men dat melden bij de verslaggever Leo.

Ze licht het onderwerp van vanavond toe. We zijn te gast in een van de locaties van welzijnsorganisatie DOCK, nl. buurtcentrum De Jager. Het onderwerp vandaag is tweeledig: enerzijds bespreken of het activiteiten aanbod van DOCK aansluit bij de behoefte in de wijk, anderzijds de "nieuwe armoede", die veel problemen meebrengt.

2. Doelstelling Dock

Roderik Dubbeld, manager DOCK, licht de doelstelling toe. De signalen van vanavond zullen meegenomen worden in het werk van DOCK.

Het doel van DOCK is om van Overvecht een fijne, veilige en bruisende wijk te maken door te ondersteunen met activiteiten en verbinding. Met jong en oud en alle culturen.

Zelf voeren zij niet veel activiteiten uit, maar zij stimuleren activiteiten door vooral bewoners en instanties aan elkaar verbinden en bewoners te ondersteunen bij initiatieven die ze willen ondernemen. Daarbij zijn er drie aandachtsgebieden:

- Eigen kracht verstevigen: dit gaat om individuele vragen van bewoners
- Groepskracht versterken: mensen die gezamenlijk initiatieven willen ondernemen
- Buurkracht versterken: dit is het meest abstracte begrip. Hier gaat het om mensen die in hun buurt verschillende soorten initiatieven willen ondernemen. De optelsom van alle initiatieven is buurkracht.

Een aanwezige in de zaal vraagt naar de organisatie van DOCK: Hoe groot is de organisatie? Waar zijn ze gevestigd? Hoe is de organisatie in de stad? En hoe is Overvecht in vergelijking met andere steden?

Roderik antwoordt dat DOCK actief is in Randstedelijke gebieden: Utrecht, Rotterdam, Amsterdam, Haarlem, Zaanstad en Schiedam/Vlaardingen. Zij doen dus veel grootstedelijke problematiek.

In tonaal werken bij DOCK 700 à 800 mensen. In Utrecht 120 mensen.

Onderscheid met andere wijken is dat in Overvecht zich veel maatschappelijke vraagstukken concentreren.

Die zijn er in elke wijk maar in Overvecht meer dan in andere wijken.

Er zijn dan ook in Overvecht naast de fte uit de gemeentelijke opdracht 6 fte extra, die uit andere geldstromen betaald worden, die Overvecht ontvangt.

3. Toelichting door de sociaal makelaars

- **Tjitske van der Woude**

Zij beschrijft een middag van haar werk bij De Boog. Een indrukwekkende hoeveelheid van verschillende werkzaamheden en ontmoetingen, waarin ze veel mensen op weg helpt en verbindingen tussen mensen tot stand brengt.

- **Maartje Kraanen**

Maartjes taak is Welzijn op recept, een samenwerking tussen huisartsen en DOCK. Huisartsen verwijzen mensen door die meer nodig hebben dan alleen een behandeling of medicatie. DOCK gaat met deze mensen op zoek naar een activiteit of dagbesteding, met als doel het welzijn van deze mensen te verhogen.

De sociaal makelaars houden op verschillende manieren contact met bewoners. Bv. telefonisch of door huisbezoek. Maar ook door langs de deuren te gaan om te vragen hoe het gaat, of er hulp nodig is en aandacht te geven.

Als dat mogelijk is brengen ze mensen met elkaar in contact. Maartje werkt nauw samen met collega Nadja van Kessel in de Senior Alliantie Overvecht.

- **Jeffrey van Houweligen**

Jeffrey's werk betreft Sociaal renoveren. Er zijn groeiende uitdagingen in armoede, eenzaamheid en verloedering in de wijk. Hier wordt breed op in gezet samen met o.a. de gemeente, woningbouw en buurtteams bij de renovatie van de 10-hoog flats. Samen met hun partners gebruiken zij de renovatie van de woningen om in gesprek te komen met bewoners. Door in renovatieprojecten al vroeg contact te leggen met bewoners, bouwen zij een vertrouwensrelatie op met bewoners. Dit gaat over verbinden, meedenken, en mee laten doen van bewoners in de wijk. Door flats op te knappen, milieuvriendelijker te maken en een nieuw aanzicht te geven, kunnen deze gebouwen weer vele jaren mee. Door Sociaal renoveren wordt vervolgens samen een fijner portiek, flat en wijk neergezet.

- **Esma Laachach**

Esma werkt met jeugd. Zij zijn dáár aan het werk waar Overvechtse kinderen en hun ouders en opvoeders samenkomen. De sociaal makelaars jeugd zijn te vinden in speeltuinen, op scholen, op straat en in buurtcentra. Zij sluiten aan bij de leefwereld van kinderen en ouders. Zij stimuleren het leren en betrekken daar opvoeders en partners bij. Zo werken ze aan samenhang omdat ze geloven in een éénduidige gezamenlijke opvoedverantwoordelijkheid.

Na deze toelichtingen krijgt de zaal de gelegenheid om vragen te stellen en discussie aan te gaan.

- Hoe benaderbaar zijn de sociaal makelaars? Hoe zijn ze te vinden en aan te spreken?
Maartje antwoordt dat ze zichtbaar zijn in de buurtcentra. Maar ze stappen ook op mensen af.
Tjitske vult aan dat met mensen die bij de buurtcentra binnen komen direct contact gemaakt wordt.
- Wanneer zijn jullie open?
Tjitske antwoordt dat de buurtcentra vijf dagen per week open zijn op werkdagen. In de avonden zijn ze gesloten maar de sociaal makelaars zijn dan wel telefonisch bereikbaar.
- Wat is de achtergrond van Welzijn op recept?
Maartje vertelt dat het de huisartsenpraktijken ontzorgt. Mensen die met vage klachten bij de huisarts komen, hebben vaak meer een eenzaamheidsprobleem dan een lichamelijk probleem.
- Hoe divers zijn de mensen die doorgestuurd worden via Welzijn op recept? Maartje antwoordt dat dit om jong en oud gaat en om mensen uit verschillende culturen. Er zijn ook Arabisch en Berbers sprekende collega's voor mensen met die achtergrond. Het lukt meestal wel om iemand naar een activiteit door te sturen.
- Wordt er met andere partners samengewerkt? Bv. met Zin in Utrecht?
Tjitske antwoordt dat er met veel wijkpartners samen gewerkt wordt: Wijkbureau, stichting JoU, woningcorporaties, buurtteams, Sport Utrecht, Utrecht Natuurlijk en ook met Zin in Utrecht.
- Het gaat bij de wijkpartners om veel informatie, en veel namen. Is het inzichtelijk te maken wie wát doet? En waar de samenwerkingsorganisaties zich mee bezig houden? Kan dat op papier?
Tjitske antwoordt dat het om de sociale kaart gaat. Roderik vult aan dat die continue in beweging is. In de Plus Gids van U Centraal staat alle informatie van de sociale kaart. De Plus Gids is in de buurtcentra van DOCK verkrijgbaar.

- Hoe is de verhouding tussen de bewonersinitiatieven en DOCK? En hoe zichtbaar zijn de samenwerkingsverbanden van bewoners? De reactie is dat DOCK veel samenwerkingsverbanden in de wijk.
- Hoe kan DOCK aan bewoners zichtbaar maken welke groepen en organisaties in de wijk er zijn? Het antwoord is dat er duidelijk een behoefte aan zichtbaarheid aanwezig is. De vraag wordt dan ook door Roderik meegenomen.
- Is de dienstverlening van DOCK betaalbaar? Maartje reageert dat soms een minimale bijdrage gevraagd wordt. Bv. voor het Ouderencafé wordt een euro gevraagd. Maar dan wel onbeperkt koffie en koekjes.
- Wat wil DOCK gaan aanpakken? Bewonersinitiatieven? Het antwoord is de armoedestress die er in het najaar aan gaat komen. Dit wordt met buurtteams voorbereid. Er zijn veel uitdagingen in de wijk en er moeten prioriteiten gesteld worden. Die zullen naar de problematiek gaan die verwacht wordt van armoede ivm energiecrisis.
- Het is een gemis dat er geen agenda van DOCK is wat er te doen is en wanneer. De reactie is dat er een systeem was, maar dat er is geen budget meer is. In de coronatijd is het verdwenen. Maar omdat er behoefte aan blijkt te zijn, zal gekeken worden wat er mogelijk is.
- Is het alleen een taak van DOCK? Er moet meer in samenwerking met verschillende partijen gedaan worden, bv. met Burezina en andere partijen. Roderik herkent het signaal en zegt het mee te nemen. Dus zichtbaarheid van de activiteiten en vindplaatsen. Stichting JoU herkent het vraagstuk. Zij maken per week een overzicht. Maar dat is alleen van JoU. Er zijn zoveel activiteiten en groepen. Mohamed vindt het een supergoed initiatief om in gesprek te gaan om mee te werken om het inzichtelijk te maken.
- Hoe worden de onzichtbare groepen in de wijk gevonden? Bv. op de THEMA-dreven? Jeffrey antwoordt dat daar nu een flat is met de buurtkamer voor activiteiten, waar men naar toe kan. De bewoonster reageert dat daar een Doe Mee Centrum was, waar geen buurtkamer tegen op kan. Jeffrey antwoordt dat in de buurtkamer outreachend wordt gewerkt. Maar het klopt dat er ook bewoners gemist worden. Ze te vinden is een intensief proces dat lang gaat duren.

4. DOCK en “nieuwe armoede”

Roderik licht toe dat er dit jaar steeds meer signalen bij DOCK binnen komen over armoede. Het verschil met armoede zoals we die al jaren tegenkomen in Overvecht is, dat het op dit moment een steeds grotere groep lijkt te raken die moeite heeft om rond te komen. Roderik wil daar graag met de aanwezigen over in gesprek.

De voornaamste rol van DOCK is het herkennen, signaleren en bespreekbaar maken van armoede onder bewoners. En daar waar zij in gesprek komen over armoede met bewoners, verbinden ze naar instanties die kunnen ondersteunen bij het tegengaan van armoede. Daarnaast zijn ze ervoor om initiatieven te stimuleren en te ondersteunen die armoede tegengaan en die bewoners bij elkaar brengen rondom gelijksoortige behoeften.

In elke wijk worden in samenwerking met ervaringsdeskundigen medewerkers opgeleid die gesprekken kunnen begeleiden met het thema armoede. Daarin is aandacht voor bewustwording, het bespreekbaar maken en kennis over de verschillende aspecten van armoede.

DOCK is dit jaar met het initiatief De Weggeefbus gestart. Met de Weggeefbus gaan ze de wijk in om hulppakketten uit te delen aan bewoners die daar aanspraak op willen maken. Er worden geen eisen aan gesteld. Dit herhalen ze op dezelfde locatie een aantal weken en zo zijn ze met heel veel bewoners in gesprek gekomen over de problemen waarmee ze kampen. Deze bewoners worden dan met instanties verbonden die ondersteuning kunnen bieden bij deze hulpvragen.

Er is meer behoefte aan dan gedacht. Maar zo krijgen ze veel mensen in beeld waar eerder geen contact mee was.

In 2023 willen ze meer gaan doen met spaarkringen, die bewoners bij elkaar brengen rondom het beter grip krijgen op hun geld en waar mogelijk op sparen.

Geesje vertelt dat ze in de Zambesibuurt werkt. Daar is een toename van mensen die dringend hulp nodig hebben. Het aantal is toegenomen tijdens de coronaperiode en nu weer met de energiecrisis.

Nico Jongerius van de Voedselbank vult aan dat er veel mensen hulp nodig hebben van de Voedselbank. Er zijn ook mensen die er net niet voor in aanmerking komen, maar wel in de problemen raken. Die dus tussen wal en het schip vallen.

Roderik vult aan dat DOCK armoede niet kan oplossen, maar wel kan bijdragen om het gesprek erover op gang te brengen en verbindingen tot stand brengen. Er is veel onzichtbare armoede en het duurt lang voordat mensen ermee naar buiten komen. De vraag is hoe je deze mensen bereikt en hoe je met hen erover in gesprek komt.

Roderik geeft aan dat er sprake is van schaamte, waardoor men er op het allerlaatste moment mee komt, als het bijna te laat is. Hier gaat DOCK de bewoners outreachend benaderen, want er kan niet gewacht worden tot de mensen bij hen aankomen. Dit is een zorg.

Tjitske vult aan dat er wel een signaal bij de corporaties vandaan komt, wanneer de huur éénmaal niet betaald is.

Nu wordt extra aandacht aan informatievoorziening besteed bv. bij de Geldzaak en de Werkwinkel op de Amazonedreef.

Ook gaan professionals aan de slag om elkaar te informeren.

Er is "Buren helpen Buren", elke donderdagmiddag in de bibliotheek, waar vrijwilligers zitten met een achterwacht van het Buurteam.

Een bewoner merkt op dat het belangrijk is om alle hulpinstanties op één plek centreren die herkenbaar is en waar mensen laagdrempelig geholpen kunnen worden.

Rachel Streefland, de nieuwe wijkwethouder Overvecht is intussen binnen gekomen en zij stelt zich voor. Er was de Oekraïne crisis en nu is er de energiecrisis.

Haar adviezen zijn:

- Zet in op "doe kracht" voor de crisis en doe andere dingen niet. Herprioriteer.
- Ga in op de "zachte signalen", achter de voordeur.
- Communiceer niet alleen in het Nederlands.
- Wees creatief met kijken naar plekken waar mensen hun vragen kunnen stellen, zorg dat je zichtbaar bent.
- Ga meedenken in oplossingen omdat we niet weten wat er allemaal aan staat te komen.

De voorzitter stelt daarop aan de zaal de vraag wat er niet meer gedaan hoeft te worden en wat daarvoor in de plaats moet komen.

Nico van de Voedselbank meldt dat er een nieuwe locatie nodig is in winkelvorm. Maar ook voor andere artikelen dan alleen voedsel. Hij ziet graag alle activiteiten op gebied van armoede onder één dak.

Yvonne Hessel raadslid Utrecht Solidair heeft in de gemeenteraad een motie ingediend om een nieuwe locatie voor de Voedselbank te vinden. Ook de afdeling Vastgoed van de gemeente en veel andere partners zijn er nu mee bezig om die nieuwe locatie te vinden.

Roderik vertelt dat zij merken dat door een paar keer iets weg te geven zonder daar vragen over te stellen, om de weggeefbus, mensen beginnen te praten over hun problemen. Er ontstaat dan vertrouwen. Hij vraagt de zaal wat men een goede methode vindt om in gesprek te komen en "doe kracht" te stimuleren. De suggestie van een aanwezige is: op scholen.

Arjen van Ree vertelt dat zijn initiatief Heel Overvecht Fietst dit jaar al 650 fietsen voor € 30,- weggeven heeft aan mensen met een U-pas. Zo komt men in gesprek.

Zijn droom is om met alle partijen, zoals Burezina, Leger des Heils, Voedselbank, Zorgzusters, Buurteam, DOCK de krachten te bundelen. Zo wordt een keten gemaakt, waarin men niet in gescheiden organisaties denkt. Hoe gaan we die krachten bundelen?

Hij wil over een week met de partijen in gesprek om met elkaar de schouders eronder te zetten.

Mohamed El Karouni zegt dat er al veel hulp in Overvecht is, maar dat het nodig is om de informatie erover te verspreiden via verschillende partijen en zo mensen uit de armoede te halen.

Rachel geeft aan dat het erg belangrijk is dat bekend is hoe het werkt en dat de informatie hierover verspreid moet worden.

5. Conclusie en vooruitblik

Els concludeert dat het voor DOCK belangrijk is om inzicht in de activiteiten te gaan geven door een agenda. Een ander belangrijk punt is om mensen te bereiken die niet in beeld zijn.

Voor het onderwerp armoede is de conclusie dat de krachten gebundeld worden met een oproep aan de organisaties om de handen in een te slaan.

En het punt van Rachel om naar de prioriteiten te kijken: wat loopt waar minder energie aan besteed kan worden en wat komt ervoor in de plaats in verband met de komende ontwikkelingen.

Roderik's conclusie is dat het samen gedaan moet worden, omdat het alleen niet op te lossen is. Bewoners en netwerken moeten worden ingeschakeld om de boodschap te verspreiden.

En voor DOCK is zichtbaarheid van belang, zodat mensen weten waar ze zich kunnen melden met hun vragen. Roderik gaat aan de slag met deze signalen.

Aangezien niemand hier nog opmerkingen over had, sloot Els de vergadering en nodigde iedereen uit voor informeel napraten met een drankje.